

Bezpieczeństwo energetyczne kraju — czy poradzimy sobie sami?
— konferencja Państwowego Instytutu Geologicznego
podczas IV Międzynarodowych Targów GEOLOGIA 2006
Warszawa, 07.06.2006

Andrzej Gąsiewicz*, Barbara Żbikowska*

Konferencja *Bezpieczeństwo energetyczne kraju — czy poradzimy sobie sami?* odbyła się 07.06.2006 r. w Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie, jako jedna z imprez towarzyszących IV Międzynarodowym Targom GEOLOGIA 2006 (relacja z targów na str. 662–663).

Od pierwszej edycji Targów GEOLOGIA w 2003 r. Państwowy Instytut Geologiczny konsekwentnie organizuje konferencje, których celem jest przybliżenie społeczeństwu ważnych społecznie i gospodarczo problemów, jakimi zajmuje się geologia.

Wybór tematyki tegorocznej konferencji nie był przypadkowy. Światowe wydarzenia polityczne i gospodarcze ostatnich miesięcy oraz zgodne prognozy stałego wzrostu popytu na energię do 2030 r. spowodowały gwałtowne zainteresowanie społeczne kwestią bezpieczeństwa energetycznego naszego państwa. Problem ten dotyczy zwłaszcza zasobów surowców energetycznych, głównymi bowiem nośnikami energii w naszym kraju są paliwa kopalne. Prace prowadzone w ubiegłym wieku przez Państwowy Instytut Geologiczny w dużym stopniu przyczyniły się do poszerzenia bazy energetycznej państwa.

Celem tegorocznej konferencji było przedstawienie perspektyw wykorzystywania krajowych, tradycyjnych, nieodnawialnych zasobów surowców energetycznych (węgiel, ropa naftowa i gazu) oraz szans, jakie niesie wykorzystanie tzw. odnawialnych źródeł energii. Poza geologami z instytutu do wygłoszenia referatów zaprosiliśmy specjalistów z Polskiego Górnictwa Naftowego i Gazownictwa SA, Instytutu Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią PAN, Departamentu Globalnych Problemów Środowiska i Zmian Klimatu Ministerstwa Środowiska, Biura Inżynierii Wodnej i Ochrony Środowiska oraz *SEGI AT*. Podczas swoich prezentacji starali się oni odpowiedzieć na zawarte w tytule konferencji pytanie.

Dostęp do krajowych złóż jednych z głównych nośników energii, jakimi są węglowodory, a więc ropa naftowa i gaz ziemny, jest ograniczony niewielkimi zasobami i wzrastającymi kosztami ich pozyskiwania. Skutkiem perturbacji na światowym rynku paliw i zaostrzającej się walki o surowce energetyczne jest ogólny wzrost ich importu, który zrodził nieoczekiwane pilną potrzebę ich magazynowania. Jedynymi magazynami dla tych paliw mogą być bardzo dobrze wyselekcjonowane struktury geologiczne.

Podstawowymi surowcami do produkcji energii na świecie i w Polsce są węgle kamienne i brunatne. Węgle są względnie tanim paliwem, a ich zasoby krajowe są znaczne, wystarczające do zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego państwa w perspektywie kilkuset lat. Dlatego też polityka energetyczna naszego państwa oparta jest przede wszystkim o spalanie surowców energetycznych i takie są główne perspektywy naszego bezpieczeństwa energetycznego od strony surowcowej.

Pewne zasoby energetyczne zawierają także odnawialne źródła energii, jednak ich udział w bilansie energetycznym jest marginalny. Spośród odnawialnych źródeł energii hydroenergetyka zaspokaja krajowe zapotrzebowanie na energię tylko w bardzo niewielkim procencie i praktycznie nie ma możliwości zwiększenia jej udziału. Znaczące natomiast zasoby energii geotermalnej, jakie posiada Polska, nie są wykorzystywane w stopniu, w jakim mogłyby być. Inne źródła tej energii, jak biomasa, energia wiatrowa i słoneczna, globalnie nie są również istotne. W przyszłości mogą mieć jednak znaczenie lokalne.

W programie konferencji zamieszczono następujące wystąpienia:

- ❑ *Polski węgiel kamienny — wczoraj, dziś i jutro* — Albin Zdanowski, dyrektor Oddziału Górnośląskiego PIG;
- ❑ *Węgiel brunatny — czy w przyszłości podstawa bezpieczeństwa energetycznego Państwa?* — Jacek Kasiński, PIG;
- ❑ *Prowincje naftowe Polski: dotychczasowe osiągnięcia i dalsze perspektywy poszukiwawcze* — Paweł Karnkowski, PGNiG SA;
- ❑ *Możliwości bezpiecznego podziemnego magazynowania węglowodorów (paliw) w strukturach geologicznych na obszarze Polski* — Grzegorz Czarpowski, PIG;
- ❑ *Energia geotermalna — aktualny stan i możliwości wykorzystania w Polsce* — Beata Kępińska, Instytut Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią PAN;
- ❑ *Czy zasoby hydroenergetyczne Polski są w stanie zapewnić bezpieczeństwo energetyczne?* — Iwona Gajda, Biuro Inżynierii Wodnej i Ochrony Środowiska;
- ❑ *Odnawialne źródła energii — alternatywą dla paliw kopalnych?* — Katarzyna Krajewska, Departament Globalnych Problemów Środowiska i Zmian Klimatu, Ministerstwo Środowiska;
- ❑ *Ogrzewanie peletami drzewnymi — wygodna, oszczędna i ekologiczna alternatywa dla gmin* — Artur Oraczewski i Monika Wosik, *SEGI AT*.

Wśród zaproszonych gości przybyłych na konferencję byli m.in. Wojciech Bradecki — prezes Wyższego Urzędu Górniczego, Wojciech Stawiany — główny inspektor środowiska, Jan Niewodniczański — prezes Agencji Atomistyki, Henryk Jacek Jezierski — dyrektor Departamentu Geologii i Koncesji Geologicznych w Ministerstwie Środowiska oraz Bogdan Ney — przewodniczący VII Wydziału PAN.

W konferencji wzięło udział ponad 150 osób. Byli wśród nich przedstawiciele mediów (m.in. Polskie Radio, Radio Eska, TVP, PAP, prasa branżowa), przedstawiciele ministerstw Środowiska, Gospodarki, Skarbu, urzędów wojewódzkich i marszałkowskich z 7 województw, starostw (8 powiatów), organizacji pozarządowych, placówek naukowych i uczelni oraz bardzo licznych przedsiębiorstw (51 firm).

*Państwowy Instytut Geologiczny, ul. Rakowiecka 4, 00-975 Warszawa; andrzej.gasiewicz@pgi.gov.pl, barbara.zbikowska@pgi.gov.pl